

DET KONGELIGE BARNE-
OG LIKESTILLINGSDEPARTEMENT

Høringsinstansene

Deres ref

Vår ref

Dato

15/2870-

23.05.2016

Utkast til forskrift om krav til fysisk sikring av lokale i krisesentertilbudet

Innledning

I tråd med krisesenterlovens § 2. "*Krav til krisesentertilbudet*" kan departementet gi forskrift om krav til fysisk sikring av lokale. Barne- og likestillingsdepartementet vil med bakgrunn i krisesenterloven fastsette en forskrift om krav til fysisk sikring av lokale i krisesentertilbudet.

Departementet ber om høringsinstansenes syn på forslag til en slik forskrift.

Bakgrunn

I forarbeidet til krisesenterloven, Ot. Prp. nr. 96 (2008 – 2009), ble det slått fast at trygghet er en viktig forutsetning for et godt krisesentertilbud. Krisesenterlovas formål er å sikre et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner. Ifølge forarbeidet til krisesenterloven var det stor variasjon mellom krisesentrene med hensyn til hvilke fysiske sikringstiltak som var iverksatt. Flere krisesentre hadde ingen sikkerhetstiltak, noen sentere var svært godt sikret, mens de fleste lå et sted midt mellom disse ytterpunktene.

Departementet la til grunn at kommunene ville sørge for at krisesentertilbudet var forsvarlig sikret. Det ble særlig lagt vekt på forsvarlig sikring av dører og vinduer, videoovervåkning med lys, bevegelses-sensorer tilpasset bygningstype og lokalisering og eventuell alarm til

politiet. I forarbeidet til krisesenterloven ble det vurdert som sannsynlig at flere sentere enten ville utvide eller innskrenke sitt krisesentertilbud, og at eventuelle nye krisesenterlokaler ville bli vurdert. I den sammenheng ble det vurdert som kostnadseffektivt at fysisk sikring ble med i vurderingen av nye og endrede krisesenterlokaler. Videre foreslo departementet i forarbeidet at spørsmålet om fysisk sikring ble utredet nærmere. Det ble på denne bakgrunn også foreslått en forskriftshjemmel som åpner for at det kan stilles krav til fysisk sikring av lokale.

I forbindelse med evalueringen av krisesenterloven fra 2015 ble både fysisk standard og fysisk sikkerhet ved lokalene undersøkt nærmere. Evalueringen viste at det har vært en forbedring av den fysiske standarden ved krisesentrene etter innføringen av loven, og at den fysiske sikkerheten ved lokalene har blitt bedre i kvinnetilbudene, spesielt knyttet til kameraovervåking av inngangsdørene. Evalueringen viser imidlertid at det er store forskjeller mellom krisesentrene i hva slags sikkerhetstiltak de har, og hva slags fokus det er på rutiner rundt sikkerhet. Krisesentrene har ulik oppfatning av hva som er viktig for at krisesentrene skal være sikre. Med bakgrunn i at det ikke stilles konkrete krav om sikkerhet ved sentrene i krisesenterloven, anbefaler forskerne at det utarbeides en forskrift om sikkerheten ved krisesentrene.

For å kunne vurdere hvilke sikkerhetstiltak den enkelte bruker har behov for, har krisesenteret og dets ansatte behov for god informasjon om hvilke konkrete trusler som foreligger. Gjennom systematisk kartlegging av brukeren kan krisesenteret få slik informasjon om beskyttelsesbehovet til brukeren. Det vil imidlertid kunne være krevende å gjennomføre en slik kartlegging av personer i akutt krise. Det er derfor viktig at kommunen sørger for at ansatte har kompetanse til å gjennomføre en slik kartlegging for å kunne vurdere trusselbilde og aktuelle sikkerhetstiltak

Gjeldende rett

Per i dag foreligger det ikke forskrift for fysisk sikring av lokale knyttet til krisesentertilbudet. Det ligger i krisesenterlovens formål og intensjon at kommunen skal sørge for et trygt og midlertidig botilbud for voldsutsatte. Kommunen skal også sørge for at kvaliteten på krisesentertilbudet er godt, herunder at de ansatte har kompetanse til å ta vare på de særskilte behovene til brukerne. En forskrift om krav til fysisk sikring av lokale vil presisere krisesenterlovens intensjoner på dette området.

Departementets forslag

Forslaget til forskrift om fysisk sikring av lokale er utarbeidet med bakgrunn i at det foreligger hjemmel for en slik forskrift i krisesenterloven. Etter departementets vurdering er det behov for å konkretisere i forskrift kravene til fysisk sikring av lokale i krisesentertilbudet. Det er behov for å fastsette kommunens ansvar for at krisesentrene og tilsvarende botilbud er forsvarlig sikret, både for brukere og ansatte.

Med bakgrunn i krisesenterlovens § 2 hvor det angis at "*kommunen skal sørge for god kvalitet på tilbudet, mellom anna ved at dei tilsette har kompetanse til å ta vare på dei særskilte behova til brukarane*" foreslår departementet i utkast til forskrift krav til kommunen om at de ansatte skal ha kompetanse til å kartlegge brukerens trusselbilde, og vurdere behovet for særskilte fysiske sikkerhetstiltak.

Utkast til forskrift angir tiltak knyttet til fysisk sikring som *skal* gjennomføres for å sikre krisesenterlokalet, som porttelefon, overvåkningskamera mm. Det er i forskriften også angitt tiltak som *bør* iverksettes knyttet til den fysiske sikringen av krisesenterlokalet.

Videre er det i forskriften angitt krav om at den enkelte voldsutsatte brukers trusselbilde skal kartlegges. Det kan tilrettelegges sikkerhetstiltak overfor den enkelte bruker utfra vurdering av denne kartleggingen. I dette sikkerhetsarbeidet er det også viktig å bevisstgjøre brukeren på hvordan de selv best mulig kan ivareta sin egen sikkerhet. I noen tilfeller vil det være behov for å etablere sikkerhetstiltak i samarbeid med politiet.

Det vises for øvrig til vedlegg med kommentarer til de enkelte bestemmelsene.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget antas ikke å gi økonomiske og administrative konsekvenser av betydning.

Departementet legger til grunn at mange av dagens krisesentre ivaretar kravene i forskriften.

Forskriften angir etter departementets vurdering minimumskrav som kommunene skal oppfylle for å sikre et trygt botilbud i tråd med krisesenterloven § 2.

Loven ble fulgt opp med en økning i rammetilskuddet til kommunene. Fra 2011 ble et statstilskudd til krisesentertilbudet på om lag 238 millioner kroner innlemmet i rammetilskuddet til kommunene.

For å gjøre det mulig for kommunene å oppfylle kravene i krisesenterloven, ble ekstra midler overført fra staten i 2010 og 2011.

Høringsfrist

Høringsfristen er satt til 22.08.2016.

Liste over høringsinstansene følger vedlagt. Departementet ber høringsinstansene forelegge høringsbrevet for eventuelle underliggende etater, organer eller relevante aktører.

Høringsbrevet er tilgjengelig elektronisk på departementets hjemmesider

<https://www.regjeringen.no/>.

Med hilsen

Inge Ovesen (e.f)
ekspedisjonssjef

Eli Grut

avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.